

Lag

om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på utnyttjande av vindenergi och på forskning som avser utnyttjande av vindenergi i Finlands ekonomiska zon. På installering och användning av kablar och rör som hänför sig till utnyttjande av vindenergi samt på sådan forskning i anknytning till dem som utförs utanför ett i 2 § avsett område för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen tillämpas dock 6 § i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004).

2 kap

Konkurrensutsättning

2 §

Område för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen

Statsrådet kan fatta beslut om att anvisa ett område inom Finlands ekonomiska zon för användning som anknyter till utnyttjande av vindenergi (*område för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen*) samt fatta beslut om konkurrensutsättning av området och om villkoren för utnyttjandet av området. I valet av ett område för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen ska hänsyn tas till samhällets helhetsintresse.

3 §

Rätt att utnyttja vindenergi

Rätten att utnyttja vindenergi i den ekonomiska zonen och bedriva forskning som avser utnyttjande av vindenergi förutsätter tillstånd av statsrådet (*utnyttjandetillstånd*). Rätten att ansöka om utnyttjandetillstånd avgörs genom konkurrensutsättning.

4 §

Ordnanande av konkurrensutsättning

Energimyndigheten ska ordna konkurrensutsättningen av ett område för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen. Konkurrensutsättningen ska ordnas på ett opartiskt och icke-diskriminerande sätt. Energimyndigheten ska informera om tidsfrister och andra omständigheter som är av väsentlig betydelse med tanke på konkurrensutsättningen och lämnandet av anbud.

Närmare bestämmelser om ordnandet av konkurrensutsättning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Förfarande för konkurrensutsättning

Vid ett konkurrensutsättningsförfarande utser Energimyndigheten en vinnare och en andraplatstagare i konkurrensutsättningen genom att jämföra anbudens förhållande mellan pris och kvalitet, varvid anbudsgivarna får poäng både för den utnyttjandeavgift som de erbjuder och för kvalitativa faktorer. De kvalitativa faktorerna kan gälla anbudsgivarens ekonomiska situation, erfarenhet, kompetens och övriga förmåga att främja projektet, projektets miljökonsekvenser, främjandet av acceptansen för projektet, främjandet av flexibiliteten i energisystemet, säkerheten samt omständigheter som krävs enligt Europeiska unionens lagstiftning.

Om det samtidigt ordnas konkurrensutsättning av fler än ett område för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen, kan en sammanslutning, ett företag eller en grupp av dessa vinna

1) endast en konkurrensutsättning, om sammanslutningen, företaget eller dess koncernföretag eller, om anbudsgivaren är en grupp, de sammanslutningar, företag eller deras koncernföretag som bildar gruppen, ensamma eller tillsammans har två utnyttjandetillstånd för sådana områden för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen där en vindkraftspark inte har tagits i planerad drift,

2) högst två konkurrensutsättningar, om sammanslutningen, företaget eller dess koncernföretag eller, om anbudsgivaren är en grupp, de sammanslutningar, företag eller deras koncernföretag som bildar gruppen, har ett utnyttjandetillstånd för ett sådant område för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen där en vindkraftspark inte har tagits i planerad drift.

Genom förordning av statsrådet får det

1) föreskrivas om kriterier för förhandsurval genom vilka antalet anbud som ska poängsättas minskas,

2) föreskrivas om en miniminivå för utnyttjandeavgiften i anbudet så att konkurrensutsättningen inte kan vinnas eller en andra plats i den nås genom anbud som underskrider miniminivån,

3) utfärdas närmare bestämmelser om konkurrensutsättningsförfarandet, bedömningen av anbud, den utnyttjandeavgift som erbjuds och urvalskriterierna,

4) föreskrivas om hur vinnaren och andraplatstagaren väljs vid jämgoda anbud.

Energimyndigheten ska meddela ett skriftligt beslut om resultatet av konkurrensutsättningen.

6 §

Anbud

För deltagande i konkurrensutsättningen ska ett anbud lämnas in elektroniskt till Energimyndigheten senast den dag och på det sätt som Energimyndigheten meddelar. Anbudet ska bestå av en erbjuden utnyttjandeavgift, uppgifter som behövs för bedömningen av de kvalitativa faktorerna samt andra uppgifter om deltagaren och deltagarens verksamhet som behövs vid bedömningen av anbud.

Anbudsgivaren får inte efter den utsatta dagen på eget initiativ ändra sitt anbud eller återkalla anbudet. Om det samtidigt ordnas konkurrensutsättning av fler än ett område för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen och en anbudsgivare deltar i konkurrensutsättningen av fler områden än anbudsgivaren enligt avgränsningen i 5 § 2 mom. kan vinna, ska prioritetsordningen för områdena anges i anbudet.

Närmare bestämmelser om anbud och innehållet i dem får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Deltagande i konkurrensutsättning

Rätt att delta i en konkurrensutsättning har företag och sammanslutningar samt grupper av sådana. Deltagarna ska ha tillräckligt med kompetens och erfarenhet, vara tillräckligt tillförlitliga samt ha tillräcklig ekonomisk beredskap för att främja ett havsbaserat vindkraftsprojekt. Av en koncern som avses i 1 kap. 6 § i bokföringslagen (1336/1997) får endast ett företag delta antingen på egen hand eller som en del av en grupp.

Rätt att delta i en konkurrensutsättning på egen hand eller som en del av en grupp saknas om en sammanslutning, ett företag eller dess koncernföretag ensamma eller tillsammans har minst tre utnyttjandetillstånd för sådana områden för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen där en vindkraftspark inte har tagits i planerad drift eller om sammanslutningen, företaget eller dess koncernföretag tidigare har vunnit en konkurrensutsättning som till största delen gäller det område för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen som nu konkurrensutsätts, men inte har tagit en vindkraftspark i planerad drift i området.

De som deltar i konkurrensutsättningen får inte bedriva förbjudet samarbete när det gäller konkurrensutsättningen. Som förbjudet samarbete betraktas

- 1) att ingå avtal om anbudens innehåll,
- 2) utbyte av information om anbudens innehåll under konkurrensutsättningen eller före den,
- 3) annan sådan verksamhet mellan deltagarna som syftar till att påverka konkurrensutsättningens förlopp och slutresultat än sådan verksamhet som avses i 1 och 2 punkten.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för deltagande i konkurrensutsättning och om de kvalifikationer som förutsätts av deltagarna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Deltagaravgift

För att täcka de totala kostnaderna för en konkurrensutsättning är den som deltar i konkurrensutsättningen senast den dag som avses i 6 § 1 mom. skyldig att till Energimyndigheten betala en deltagaravgift, som inte återbetalas. Avgiften är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av avgiften finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Bestämmelser om deltagaravgiftens storlek utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

9 §

Deltagandesäkerhet

Den som deltar i en konkurrensutsättning ska senast den dag som avses i 6 § 1 mom. till förmån för Energimyndigheten lämna en deltagandesäkerhet. Säkerhetens belopp ska vara

tillräckligt stort för att garantera att deltagaren förbinder sig till att främja projektet. Om en deltagare inte har ställt en säkerhet senast på den utsatta dagen, ska Energimyndigheten lämna deltagarens anbud obeaktat.

Som säkerhet godkänns proprieborgen, en pantsatt insättning eller en säkerhet som Energimyndigheten får ta i anspråk på begäran. Den som ställer säkerheten ska vara ett sådant kreditinstitut, en sådan försäkringsanstalt eller ett sådant annat yrkesmässigt finansiellt institut som har hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Säkerheten ska gälla 12 månader från den dag som avses i 6 § 1 mom. Säkerheten för vinnaren av konkurrensutsättningen ska dock gälla tills det att den säkerhet för främjande av projektet som avses i 18 § har ställts. Om säkerhetens giltighetstid förlängs, ska förnyandet ske i god tid innan säkerhetens giltighetstid löper ut.

Närmare bestämmelser om säkerhetens belopp samt om tidsfristen för förnyande av säkerheten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Frigörande och realisering av deltagandesäkerheten

Energimyndigheten ska frigöra

1) deltagandesäkerheterna för andra deltagare än den som lämnat det vinnande anbudet inom tre månader från det att myndigheten har fattat beslut om resultatet av konkurrensutsättningen,

2) deltagandesäkerheten för den deltagare som lämnat det vinnande anbudet när den säkerhet för främjande av projektet som gäller vinnarens projekt och som avses i 18 § har ställts,

3) den nya deltagandesäkerhet som i enlighet med 16 § har ställts av andraplatstagaren, när den säkerhet för främjande av projektet som gäller andraplatstagarens projekt och som avses i 18 § har ställts,

4) alla deltagares deltagandesäkerheter när myndigheten fattat beslut om att avbryta konkurrensutsättningen.

Om vinnaren av konkurrensutsättningen eller en sådan andraplatstagare som ställt en ny deltagandesäkerhet har försummat sin skyldighet att se till att deltagandesäkerheten är giltig, inte har ansökt om utnyttjandetillstånd inom den tid som föreskrivs i 16 § eller inte har ställt en säkerhet för främjande av projektet inom den tid som föreskrivs i 18 § 1 mom. eller om statsrådet har fattat ett nekande beslut om utnyttjandetillstånd, har Energimyndigheten rätt att inleda realisering av deltagaresäkerheten.

11 §

Grunder för uteslutning

Vad som föreskrivs i 80, 81, 88 och 171 § i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016), nedan *upphandlingslagen*, tillämpas också på Energimyndigheten när den ordnar konkurrensutsättning.

Energimyndigheten ska ur konkurrensutsättningen utesluta en deltagare vars ägande under tiden för konkurrensutsättningen ändras så att deltagaren inte längre uppfyller förutsättningarna för deltagande i konkurrensutsättningen. Om fler än ett företag i en i 1 kap. 6 § i bokföringslagen avsedd koncern deltar i en konkurrensutsättning, ska Energimyndigheten utesluta alla dessa företag ur konkurrensutsättningen.

Energimyndigheten kan utesluta en deltagare ur konkurrensutsättningen, om denna har lämnat väsentligt oriktiga uppgifter om omständigheter som är relevanta för konkurrensutsättningen eller har bedrivit sådant förbjudet samarbete som avses i 7 § 3 mom.

Beslutet om uteslutning får verkställas trots att besvär har anförts, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

12 §

Skyldighet att underrätta Energimyndigheten om ändringar

Den som deltar i en konkurrensutsättning ska omedelbart underrätta Energimyndigheten om mer än ringa ändringar i deltagarens aktieinnehav, ändringar i motsvarande faktiskt inflytande, ändringar som gäller medlemmar i deltagarens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller personer med representations-, beslutande- eller tillsynsbefogenheter samt andra ändringar som kan påverka konkurrensutsättningen.

13 §

Avbrytande av en konkurrensutsättning

Energimyndigheten ska avbryta konkurrensutsättningen om en miniminivå enligt 5 § 3 mom. 2 punkten har föreskrivits för den utnyttjandeavgift som erbjuds och den nivån inte uppnås.

14 §

Offentlighet

Bestämmelser om anbudens offentlighet finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Med avvikelse från vad som föreskrivs i 11 § 1 mom. i den lagen har en part inte rätt att ta del av uppgifter om en annan anbudsgivares eller statens företagshemligheter.

Trots sekretessbestämmelserna får Energimyndigheten efter andra anbudsomgångar än den sista lämna ut uppgift om beloppet för varje anbud samt i anslutning till anbudsbeloppen uppgift om huruvida anbudsgivaren har beviljats utnyttjanderätt enligt 6 § i lagen om Finlands ekonomiska zon i fråga om havsbaserad vindkraft som åtminstone delvis gäller det område som konkurrensutsätts.

3 kap.

Utnyttjandetillstånd

15 §

Beviljande av utnyttjandetillstånd

Statsrådet ska bevilja den deltagare i en konkurrensutsättning vars anbud har vunnit konkurrensutsättningen utnyttjandetillstånd, om

- 1) vinnaren har lämnat in tillståndsansökan inom den tid som avses i 16 § och en i 9 § avsedd deltagandesäkerhet är i kraft,
- 2) vinnaren har lämnat de uppgifter som behövs för bedömning av ansökan,
- 3) beviljande av tillstånd inte bedöms äventyra den nationella säkerheten, och
- 4) det inte har framkommit att vinnaren lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter vid konkurrensutsättningen om sådana omständigheter som är väsentliga med tanke på konkurrensutsättningens slutresultat eller att vinnarens förmåga att agera i enlighet med det anbud som lämnats vid konkurrensutsättningen väsentligen har försämrats.

Utnyttjandetillstånd kan dock inte beviljas grupper. Om vinnaren av en konkurrensutsättning är en grupp, kan utnyttjandetillstånd endast beviljas ett företag eller en sammanslutning som bildats av alla medlemmar i gruppen.

Utnyttjandetillstånd kan beviljas villkorligt även om det beslut om resultatet av konkurrensutsättningen som avses i 5 § 4 mom. inte vunnit laga kraft. Utnyttjandetillstånd kan dock inte beviljas om omprövning av beslutet om konkurrensutsättningens resultat har begärts och beslut med anledning av begäran om omprövning inte har fattats.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om vinnaren av konkurrensutsättningen tillämpas också på den som kommit på andra plats vid konkurrensutsättningen, om denne i enlighet med 16 § har rätt att söka utnyttjandetillstånd.

16 §

Ansökan om utnyttjandetillstånd

Vinnaren av konkurrensutsättningen ska söka utnyttjandetillstånd senast fyra månader efter att beslutet om resultatet av konkurrensutsättningen vunnit laga kraft. Utnyttjandetillstånd får sökas även om beslutet inte vunnit laga kraft.

Om vinnaren inte söker utnyttjandetillstånd inom den tid som avses i 1 mom., ska arbets- och näringsministeriet utan dröjsmål underrätta andraplatstagaren i konkurrensutsättningen om möjligheten att söka utnyttjandetillstånd. Om andraplatstagaren vill söka utnyttjandetillstånd, ska tillståndet sökas och ny deltagandesäkerhet ställas till förmån för Energimyndigheten senast inom sex månader från delfäendet av underrättelsen. Säkerheten ska gälla tills den säkerhet för främjande av projektet som avses i 18 § har ställts. I övrigt tillämpas 9 § på den nya deltagandesäkerhet som andraplatstagaren ställer.

Ansökan om utnyttjandetillstånd lämnas in till arbets- och näringsministeriet. Ansökan ska innehålla en redogörelse som behövs för att säkerställa att förutsättningarna för beviljande av tillstånd enligt 15 § är uppfyllda samt för meddelande av de tillståndsvillkor som avses i 17 §.

Närmare bestämmelser om den redogörelse som ansökan ska innehålla får utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §

Villkor för utnyttjandetillstånd

Ett utnyttjandetillstånd ska förenas med behövliga villkor om

1) betalning av den avgift för utnyttjande som angetts i det anbud som den sökande lämnat vid konkurrensutsättningen,

2) iakttagande av de kvalitativa faktorer som angetts i det anbud som den sökande lämnat vid konkurrensutsättningen,

3) de tidsfrister som ska iakttas i projektet, andra omständigheter som är relevanta med tanke på projektets framskridande samt rapporteringen om dem,

4) forskning som hänför sig till utnyttjandet och lämnande av uppgifter i anslutning till den,

5) säkerheten för främjande av projektet,

6) andra omständigheter än de som avses i 1—5 punkten som behövs med tanke på säkerheten eller med tanke på statens rättigheter eller skyldigheter enligt lagen om Finlands ekonomiska zon.

Resultaten av forskning som bedrivits med stöd av utnyttjandetillståndet samt forskningsmaterialet ska lämnas till arbets- och näringsministeriet.

Ett utnyttjandetillstånd beviljas för viss tid. Tillståndets giltighet kan begränsas så att tillståndet efter en viss tid gäller endast det område där det havsbaserade vindkraftsprojektet är

beläget. I utnyttjandetillståndet kan det bestämmas att den energi som producerats eller en del av den ska föras in i Finland.

18 §

Säkerhet för främjande av projektet

Innehavaren av ett utnyttjandetillstånd ska inom tre månader från det att beslutet om tillståndet meddelades till förmån för Energimyndigheten lämna en säkerhet för att garantera att det havsbaserade vindkraftsprojektet aktivt utvecklas och att de villkor som gäller kvalitativa faktorer och tidsfrister i utnyttjandetillståndet iakttas. Säkerhetens belopp ska vara tillräckligt stort för att garantera att tillståndsinnehavaren förbinder sig till att främja projektet på det sätt som bestäms i utnyttjandetillståndet.

Som säkerhet godkänns proprieborgen, en pantsatt insättning eller en säkerhet som Energimyndigheten får ta i anspråk på begäran. Den som ställer säkerheten ska vara ett sådant kreditinstitut, en sådan försäkringsanstalt eller ett sådant annat yrkesmässigt finansiellt institut som har hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Säkerheten ska gälla tills vindkraftsparken är i planerad drift. Om säkerhetens giltighet förlängs, ska förnyandet ske i god tid innan säkerhetens giltighetstid löper ut.

Säkerheten ska utökas med ett års mellanrum fram till den tidpunkt som bestämts i utnyttjandetillståndet. Närmare bestämmelser om hur säkerheten räknas ut och utökas samt om tidsfristen för förnyande av säkerheten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

Frigörande och realisering av säkerheten för främjande av projektet

Energimyndigheten ska på ansökan frigöra säkerheten när vindkraftsparken är i planerad drift och innehavaren av utnyttjandetillståndet har uppfyllt sina skyldigheter i fråga om kvalitativa faktorer och tidsfrister.

Energimyndigheten har rätt att inleda en realisering av säkerheten om utnyttjandetillståndet har återkallats eller frånträtts. Energimyndigheten har dessutom rätt att inleda realiseringen av säkerheten helt eller delvis om de tillståndsvillkor som gäller kvalitativa faktorer eller tidsfrister har överträtts inom projektet och tillståndshavaren, i en situation där överträdelsen kan rättas till, trots uppmaning inte rättar till sitt förfarande inom skälig tid.

20 §

Utnyttjandeavgift

Innehavaren av ett utnyttjandetillstånd är skyldig att till Energimyndigheten betala en utnyttjandeavgift för rätten att utnyttja vindenergi i den ekonomiska zonen. Utnyttjandeavgiften är den utnyttjandeavgift som angetts i det anbud som tillståndshavaren lämnat vid konkurrensutsättningen. Skyldighet att betala utnyttjandeavgift föreligger dock inte, om den utnyttjandeavgift som angetts i tillståndshavarens anbud är noll.

Energimyndigheten ska redovisa utnyttjandeavgiften till staten.

Om avgiften inte betalas senast på förfalldagen, tas årlig dröjsmålsränta ut på det obetalda beloppet enligt den räntesats som avses i 4 § i räntelagen (633/1982). Avgiften är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av avgifter finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

21 §

Ändring av utnyttjandetillstånd

Villkoren i utnyttjandetillståndet får ändras, om det behövs

- 1) för att säkerställa att den nationella säkerheten inte äventyras,
- 2) på grund av en ändring i Europeiska unionens lagstiftning eller i internationella avtalsförpliktelser som gjorts efter det att tillståndet beviljades,
- 3) på grund av att verksamhetens yttre förhållanden väsentligt har förändrats efter det att tillståndet beviljades,
- 4) på grund av en sådan områdesbegränsning som avses i 17 § 3 mom.

Villkoren i utnyttjandetillståndet kan också ändras på ansökan av tillståndshavaren. Villkor som gäller uppfyllelse av kvalitetsfaktorer får dock ändras endast i situationer som avses i 1 mom. av särskilda skäl. Ansökan ska lämnas in till arbets- och näringsministeriet.

Beslut enligt denna paragraf som hänför sig till den nationella säkerheten fattas av statsrådet. I övriga fall fattas besluten av arbets- och näringsministeriet.

22 §

Överförande av utnyttjandetillstånd

Statsrådet kan på ansökan av tillståndshavaren överföra ett utnyttjandetillstånd till ett annat företag eller en annan sammanslutning om

- 1) överföringen inte bedöms äventyra den nationella säkerheten, och
- 2) verksamheten kan fortsätta i enlighet med tillståndsvillkoren och statsrådet inte har några skäl att misstänka att mottagaren av överföringen inte kan iaktta villkoren.

Tillståndshavaren kan be statsrådet meddela ett förhandsbeslut om överföringen. Ansökan om överföring och förhandsbeslut lämnas till arbets- och näringsministeriet.

Genom ett beslut om överföring övergår alla de rättigheter och skyldigheter som ingår i utnyttjandetillståndet och som gäller innehavaren av ett utnyttjandetillstånd enligt denna lag på mottagaren av överföringen.

Utnyttjandetillstånd får inte överföras till företag eller sammanslutningar som ensamma eller tillsammans med sina koncernföretag har minst tre utnyttjandetillstånd för sådana områden för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen där en vindkraftspark inte är i planerad drift.

23 §

Anmälningsskyldighet och skyldighet att lämna uppgifter

Innehavaren av ett utnyttjandetillstånd ska omedelbart underrätta arbets- och näringsministeriet om mer än ringa ändringar i innehavarens aktieinnehav samt om ändringar i motsvarande faktiskt inflytande. Tillståndsinnehavaren kan be statsrådet meddela ett förhandsbeslut om hur en ändring i aktieinnehavet eller det motsvarande faktiska inflytandet påverkar tillståndet.

Tillståndshavaren ska lämna riktiga och tillräckliga uppgifter till arbets- och näringsministeriet för prövning som gäller överföring, ändring och återkallande av utnyttjandetillstånd och till Energimyndigheten och Gränsbevakningsväsendet för tillsyn över efterlevnaden av tillståndsbeslutet.

24 §

Återkallande av utnyttjandetillstånd

Statsrådet kan återkalla ett utnyttjandetillstånd om

1) tillståndsinnehavaren har brutit mot bestämmelserna i denna lag eller väsentligt överträtt villkoren i utnyttjandetillståndet och trots uppmaning inte inom skälig tid rättar till sitt förfarande,

2) det bedöms att den nationella säkerheten äventyras,

3) tillståndshavaren vid konkurrensutsättningen har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter om omständigheter som är väsentliga med tanke på konkurrensutsättningens slutresultat,

4) tillståndshavaren överför tillståndet till någon annan i strid med 22 §,

5) ingen verksamhet bedrivs med stöd av tillståndet.

Statsrådet ska återkalla ett utnyttjandetillstånd, om tillståndshavaren inte ställer en säkerhet för främjande av projektet eller inte utökar säkerheten inom den tid som föreskrivs i 18 § och trots uppmaning inte rättar till sitt förfarande inom skälig tid.

25 §

Frånträde av utnyttjandetillstånd

Tillståndshavaren kan frånträda utnyttjandetillståndet genom att meddela arbets- och näringsministeriet om saken.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

26 §

Tillämpning av upphandlingslagen

Utöver vad som föreskrivs i 2 kap. tillämpas på förfarandet för konkurrensutsättning 28, 68, 69 och 82 §, 92 § 2—4 mom., 120 och 121 § samt 123 § 1—2 mom. i upphandlingslagen.

Utöver vad som föreskrivs i 3 kap., tillämpas på processen för utnyttjandetillstånd och utnyttjandetillståndet vad som i 77 § 2 mom., 117 och 120 §, 129 § 1 mom. samt 136 och 137 § i upphandlingslagen föreskrivs om upphandlingsförfarande, upphandlingskontrakt och koncessioner.

På Energimyndigheten tillämpas vad som föreskrivs i 172 § 2 mom. i upphandlingslagen.

27 §

Tillsyn

Tillsynsmyndigheter enligt denna lag är Gränsbevakningsväsendet och Energimyndigheten. Gränsbevakningsväsendet övervakar att utnyttjandetillståndet iakttas i den ekonomiska zonen och att verksamhet som kräver utnyttjandetillstånd har ett sådant. Till övriga delar övervakas efterlevnaden av denna lag av Energimyndigheten.

En gränsbevakningsmyndighet har rätt att meddela föreläggande om att verksamhet som kräver utnyttjandetillstånd men bedrivs utan sådant tillstånd omedelbart ska upphöra.

Arbets- och näringsministeriet ska underrätta tillsynsmyndigheterna om ett beslut om utnyttjandetillstånd, ett beslut om ändring enligt 21 §, ett beslut om överföring enligt 22 §, ett återkallande enligt 24 § och ett frånträde enligt 25 §.

28 §

Tillsynsmyndigheternas rätt att få tillträde till fartyg

De myndigheter som med stöd av denna lag eller någon annan lag utövar tillsyn över verksamhet som bedrivs med stöd av ett utnyttjandetillstånd har rätt att komma ombord på fartyg som tillståndsinnehavaren använder när fartygen besöker ett tillsynsobjekt.

29 §

Inspektionsrätt

Tillsynsmyndigheterna har rätt att få tillträde till utrymmen som innehavaren av utnyttjandetillstånd har i sin besittning, om det behövs för den tillsyn som avses i denna lag, samt utföra inspektioner i utrymmena och vidta andra åtgärder som tillsynen förutsätter. Vid inspektionen ska bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iakttas. Tillsynsåtgärder får dock utsträckas till utrymmen som är avsedda för boende av permanent natur endast om det finns anledning att misstänka att ett brott enligt 16 kap. 8 § eller 33 kap. 1 § i strafflagen (39/1889) har begåtts och inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som är föremål för inspektionen.

Vid en inspektion har tillsynsmyndigheterna rätt att omhänderta dokument samt övrigt material från innehavaren av ett utnyttjandetillstånd, om det är nödvändigt för att syftet med inspektionen ska nås. Materialet ska återlämnas utan dröjsmål när det inte längre behövs för inspektionen.

Tillståndsinnehavaren ska bistå tillsynsmyndigheterna vid inspektionen.

30 §

Vite

Om innehavaren av ett utnyttjandetillstånd bryter mot tillståndsvillkoren, kan Energimyndigheten ålägga tillståndshavaren att rätta saken. Villkoren i beslutet får förenas med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

31 §

Rätt att få information

Energimyndigheten, arbets- och näringsministeriet och Gränsbevakningsväsendet har trots sekretessbestämmelserna på begäran rätt att av myndigheter, dem som sköter offentliga uppdrag och verksamhetsutövare få information som är nödvändig för bedömning av anbud som lämnats vid en konkurrensutsättning, beviljande av utnyttjandetillstånd, säkerställande av att villkoren i ett utnyttjandetillstånd iaktas samt utförande av andra uppgifter enligt denna lag, om informationen gäller deltagare i en konkurrensutsättning, dem som ansöker om utnyttjandetillstånd, innehavare av utnyttjandetillstånd, mottagare av en överföring av utnyttjandetillstånd, deras ägare samt en eventuell ny ägare av en innehavare av utnyttjandetillstånd för vilken innehavaren av utnyttjandetillståndet har begärt förhandsbeslut i enlighet med 23 § samt verksamhet som bedrivs av nämnda aktörer.

Arbets- och näringsministeriet och statsrådet har trots sekretessbestämmelserna på begäran rätt att av myndigheter få information som är nödvändig för sådan bedömning av den nationella säkerheten som avses i denna lag och för förhandsbeslut som avses i 23 § 1 mom.

32 §

Ändringsökande

Omprövning får begäras av Energimyndighetens i 5 § 4 mom. avsedda beslut om resultatet av konkurrensutsättningen, i 10 § 1 mom. avsedda beslut om frigörande av deltagarsäkerhet, i 11 § avsedda beslut om utslutning ur konkurrensutsättningen och i 19 § 1 mom. avsedda beslut om frigörande av säkerheten för främjande av projektet. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen.

Ett beslut med anledning av en begäran om omprövning som hänför sig till ett ärende som gäller resultatet av en konkurrensutsättning enligt 5 § 4 mom. eller ett ärende som gäller utslutning ur konkurrensutsättningen enligt 11 § får överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen. Besvären ska behandlas skyndsamt. Bestämmelser om handläggningen av ärenden i marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

Ändring i marknadsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 2 mom. får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

I övrigt tillämpas på sökande av ändring i förvaltningsdomstol vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Vid sökande av ändring i beslut som gäller föreläggande och utdömande av vite tillämpas dock viteslagen.

33 §

Skadestånd

Den som genom ett förfarande som strider mot denna lag, Europeiska unionens lagstiftning eller Världshandelsorganisationens avtal om offentlig upphandling orsakar en anbudsgivare skada är skyldig att ersätta skadan.

När ett skadeståndsyrkande gäller kostnader som orsakats av anbudsförfarandet är det för utdömande av skadestånd tillräckligt att anbudsgivaren leder ett sådant oriktigt förfarande som avses i 1 mom. i bevis och bevisar att anbudsgivaren, om förfarandet hade varit felfritt, skulle ha haft en realistisk möjlighet att vinna anbudsförfarandet.

Behörig domstol i skadeståndsärenden är en tingsrätt enligt 10 kap. i rättegångsbalken.

34 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) utan ett i 15 § avsett utnyttjandetillstånd som statsrådet beviljat inleder verksamhet som i enlighet med 1 § omfattas av tillämpningsområdet för denna lag,

2) försummar iakttagandet av ett sådant tillståndsvillkor i ett i 15 § avsett utnyttjandetillstånd som gäller något annat än kvalitativa faktorer eller tidsfrister, eller

3) försummar den anmälningsskyldighet som anges i 23 § 1 mom.

ska för *brott mot lagen om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen* dömas till böter.

För en sådan gärning som avses i 1 mom. 2 eller 3 punkten döms det dock inte ut straff, om gärningen, med hänsyn till dess menlighet och skadlighet samt andra omständigheter som har samband med den, som helhet bedömd är ringa.

35 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

Helsingfors den 19 december 2024

Republikens President

Alexander Stubb

Miljö- och klimatminister Kai Mykkänen